

Titulació	Tipus	Curs
2503710 Geografia, Medi Ambient i Planificació Territorial	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Montserrat Pallares Barbera

Correu electrònic: montserrat.pallares@uab.cat

Equip docent

Esteve Dot Jutglà

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha cap requisit específic per cursar aquesta assignatura.

Objectius

Aquest curs ofereix una aproximació al desenvolupament local i territorial des de la realitat que imposa per al territori i la seva població els reptes actuals des de la crisi climàtica i mediambiental, les creixents desigualtats en la distribució de la riquesa; i el rol de les noves tecnologies i la intel·ligència artificial.

El curs té tres objectius principals: 1) examinar el concepte de desenvolupament en general i desenvolupament local/regional des de diferents teories i pràctiques, 2) comprendre la dinàmica de l'economia local dins dels condicionants imposats pels canvis econòmics, mediambientals i energètics, 3) explorar nous models econòmics recents que plantegen el desenvolupament local des d'un posicionament ètic i eco-centrat. Les classes combinaran format teòric, pràctic i de discussió.

Resultats d'aprenentatge

1. CM22 (Competència) Dur a terme un projecte de recerca original basat en la lectura obligatòria de textos bàsics sobre teories en desenvolupament local i experiències pràctiques.
2. CM23 (Competència) Elaborar propostes d'acció i intervenció al territori que abordin problemes sociodemogràfics i ambientals.

3. KM36 (Coneixement) Enumerar els plantejaments teòrics i conceptuals en referència a l'habitatge, la mobilitat i el desenvolupament local i territorial.
4. SM27 (Habilitat) Aplicar les eines de gestió del territori, del medi ambient i de les polítiques urbanes a un exercici relacionat amb la planificació territorial i ambiental.

Continguts

- 1) El concepte de desenvolupament local. Orígens, evolució i nova formulació,
- 2) Teories i models de desenvolupament local,
- 3) L'economia social,
- 4) Els factors de desenvolupament local i els agents,
- 5) El desenvolupament local lligat al turisme: experiències, oportunitats i deficiències,
- 6) El desenvolupament local lligat a la economia del coneixement i la ciutat intel·ligent: experiències, oportunitats i deficiències,
- 7) El desenvolupament local i el canvi climàtic,
- 8) El rol del sector públic en el desenvolupament local,
- 9) Desenvolupament territorial i sostenibilitat,
- 10) Programes de suport al desenvolupament local PADL i AODL.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	31,5	1,26	KM36, KM36
Pràctiques	9	0,36	CM23, SM27, CM23
Sortides	8	0,32	CM23, CM23
Tipus: Supervisades			
Realització d'exercicis i projecte d'investigació	20	0,8	
Tutories	5	0,2	CM22, CM22
Tipus: Autònomes			
Estudi	15	0,6	CM22, CM22
Lectures	20	0,8	CM22, CM22
Projecte	40	1,6	CM22, CM23, CM22

Les classes teòriques sobre conceptes i elements teòriques es complementaran amb el treball sobre projectes reals de recerca, la qual cosa permetrà els estudiants reflexionar sobre els problemes i les dificultats que planteja el desenvolupament local.

Els estudiants hauran de construir de forma paral·lela a les sessions de docència un projecte de recerca original com a part del procés de formació en aquesta assignatura. Serà obligatòria la lectura d'una sèrie de textos bàsics sobre teories en desenvolupament local i experiències pràctiques.

El procés d'aprenentatge i adquisició de competències serà supervisat pel professor a través de tutories individuals i/o de grup. El professorat de l'assignatura estarà a disposició dels alumnes per a resoldre els dubtes i seguir l'evolució de l'esmentat procés d'aprenentatge i adquisició de competències de l'alumnat.

Al començament de l'assignatura el professorat explicarà el protocol de mesures i bones pràctiques de les sortides de camp.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats a fer a classe i participació a classe	10	0	0	CM22, CM23, KM36, SM27
Examen	40	1,5	0,06	CM23, KM36
Exercicis pràctics obligatoris individuals	20	0	0	KM36, SM27
Informe treball de camp	10	0	0	CM22, CM23, KM36, SM27
Treball de curs en grup	20	0	0	CM22, CM23, KM36, SM27

L'avaluació de l'assignatura es basarà en l'avaluació continuada del procés d'adquisició de coneixements i competències per part de l'alumne i constarà de:

- Examen final (40% nota)
- Informe de treball de camp (10%)
- Assistència a classe, discussió i participació en les tasques que es proposin a classe (10%)
- Elaboració projecte de recerca i presentació a classe (20%)
- Realització d'exercicis pràctics obligatoris. Aquests s'hauran de realitzar de manera individual i en l'horari de classe. Els exercicis comporten el lliurament d'un document per a l'avaluació (20%).

L'examen final s'haurà d'aprovar per poder tenir dret a que la resta de qualificacions siguin considerades.

La sortida de camp és obligatòria.

Quan es consideri que l'estudiant no ha pogut aportar prou evidències d'avaluació (30%) en l'acta aquesta assignatura es consignarà com a no avaluable.

Plagi

La copia o plagi de material, tant en el cas de treballs com en el cas dels exàmens, constitueixen un delictes que serà sancionat amb un zero a l'activitat. En cas de reincidència es suspendrà tota l'assignatura.

Recordem que es considera "còpia" un treball que reproduïx tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, sense citar les fonts, siguin en paper o en format digital. Veure documentació de la UAB sobre "plagi" a: http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html.

Avaluació única

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

Bibliografia

S'afegirà bibliografia complementària durant el curs.

Bibliografia opcional:

ALBURQUERQUE, Francisco (2013) "Economía del Desarrollo y Desarrollo Territorial"
<http://www.delalburquerque.es/images/subidas/E%20Desarrollo%20y%20Desarrollo%20Territorial%203.0.pdf>

BLAKELY Eduard J. and BRADSHAW, Ted K. (2003) Planning Local Economic Development. London: Sage Publications.

CASELLAS, Antònia (2018) "Nous Reptes, Reflexions i Propostes per un Desenvolupament Local Sostenible" Col·lecció Eines. Elements d'Innovació i Estratègia. Diputació de Barcelona. 21p.
<https://www1.diba.cat/liblioteca/pdf/60118.pdf>

CASELLAS, Antònia (2014) "Desenvolupament local i territori. Del creixement indiscriminat a la viabilitat social i econòmica" Diputació de Barcelona. Àrea de Desenvolupament Econòmic Ocupació.
<http://www1.diba.cat/liblioteca/pdf/54052.pdf>

CASELLAS, A. (2010). La geografía crítica y el discurso de la sostenibilidad: perspectivas y acciones. DAG 56/3, 575-583.

ESTELA, Oriol (2020) Repensar las agencias de desarrollo económico local en la crisis de la covid-19. Asamblea general de Redel.

GIBSON-GRAHAM Julie Katherine, CAMERON, Jenny and HEALY, Stephan (2017) Retomenos la economia. Una guia ètica para transformar nuestras comunidades. Bogotá: Editorial Pontificia Universidad Javeriana

GIBSON-GRAHAM Julie Katherine and ROELVINK, Gerda (2010) "An Economic Ethics for the Anthropocene". Antipode, 41(s1), p. 320-346.

POLI, Corrado (2010) "Sustainable Development: from Fallacy to Fraud", Human Geography. A new Radical Journal, Vol. 3 ,2, p. 63-82.

PER A CONSULTAR:

1. Pallares-Barbera, M. & Salom-Carrasco, J., 2022. RETOS GLOBALES: EL DESARROLLO LOCAL. In GEOGRAFÍA ECONÓMICA. Fundamentos, agentes y procesos. Valencia (Spain). Valencia (Spain): Tirant Humanidades, pp. 463-476.
2. Alonso Logroño, P., et al., 2022. GEOGRAFÍA ECONÓMICA. Fundamentos, agentes y procesos, Valencia (Spain): Tirant Humanidades.
3. Pallares-Barbera, M. & Sánchez-Hernández, J.L., 2022. Nuevas fronteras en el espacio económico. Economía social y economías alternativas. New frontiers in economic space. Social economy and alternative economies. Documents d'Anàlisi Geogràfica, 68 (3) , pp. 505-518.
4. Dot, E. & Pallares-Barbera, M., 2017. [The economic reactivation of the surroundings of Can Batlló \(Barcelona\) based on the social economy. La reactivación económica del entorno de Can Batlló \(Barcelona\) a partir de la economía social.](https://doi.org/10.15366/ntc.2017) <https://doi.org/10.15366/ntc.2017>. XXV Congreso de la Asociación de Geógrafos Españoles, 1, pp. 1035-1044.
5. Pallares-Barbera, M. & Jutgla, E.D., 2017. [Urban transitions: Replacing traditional work practices in traditional workspaces](#) . In *Urban Studies Foundation Seminar Series: Reconceptualising Urban Landscapes of Work. 20-21 April*. University of Portsmouth.
6. Dot, E. & Pallares-Barbera, M., 2016. [Espacios económicos emergentes en Barcelona a partir de la economía social. El Poblenou y Sants, 2008-2015](#). VII Jornadas de Geografía Económica, 6-8 de Julio. Asociación de Geógrafos Españoles, Grupo de Geografía Económica, 1, pp. 57-63.
7. Dot, E. & Pallares-Barbera, M., 2016. [Espacios económicos emergentes en Barcelona a partir de la economía social. El Poblenou y Sants, 2008-2015](#). In VII Jornadas del Grupo de Trabajo de Geografía Económica. Asociación de Geógrafos Españoles. Universidad de Santiago de Compostela. Universidad de Santiago de Compostela, pp. 1-6.
8. Dot-Jutglà, E. & Pallares-Barbera, M., 2015. [Patrimonio industrial, revitalización económica y compacidad urbana en el Poblenou22 @Barcelona ¿un nuevo modelo Barcelona?](#). Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles, 69, pp. 9-35.
9. Pallares-Barbera, M. & Vera, A., 2015. [El Berguedà un medi innovador resilient: passat, present i futur](#). Revista Erol, Depósito legal: B-17569-1982, ISSN: 02 12-445, 125, pp. 32-35.
10. Pallares-Barbera, M., 2010. [How to change in difficult times? Advantages and disadvantages in the competitive Barcelona and symbolic economy \(Com canviar quan els canvis són difícils? Avantatges i desavantatges de la Barcelona competitiva des de l'economia simbòlica\)](#). Treballs de la Societat Catalana de Geografia, 69, pp. 229-245.
11. Tulla, A., Pallares-Barbera, M. & Vera, A., 2009. [Naturbanization and Local Development in the mountain areas of the Catalan Pyrenees](#). In *Naturbanization. New identities and processes for rural-natural areas*. Leiden, Netherlands: 265. Leiden, Netherlands: 265: Taylor & Francis Group, Publishers, pp. 75-92.
12. Pallares-Barbera, M., et al., 2007. [ACTIVIDADES ECONÓMICAS Y NATURBANIZACIÓN EN EL ENTORNO DE LOS PARQUES NATURALES DEL "CADÍ- MOIXERÓ" Y DEL "ALT PIRINEU" \(PIRINEO CATALÁN\)](#). In *Espacios Naturales protegidos / Les espaces naturels protégés*. Baeza (Seville). Baeza (Seville): Asociación de Geógrafos Españoles, pp. 543.
13. Pallares-Barbera, M., Tulla, A.F. & Vera, A., 2004. [Spatial loyalty and territorial embeddedness in the multi-sector clustering of the Berguedà region in Catalonia \(Spain\)](#). *Geoforum*, 35 (5), pp. 635-649.
14. Pallares-Barbera, M., 2004. [Innovation, networks and flows in the study of the territory \(Innovación, redes y flujos en el estudio del territorio\)](#). *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, 57, pp. 159-180.
15. Tulla, A., Vera, A. & Pallares-Barbera, M., 2003. [Local development, socioeconomic and natural externalities in mountain areas. ISBN: 80-86377-09-1](#). In *Regional Geography and its applications*. Brno (Txeck Republic). Brno (Txeck Republic): Academy of Sciences of the Czech Republic. Institute of Geonics, pp. 178-185.
16. Pallares-Barbera, M. & Vera, A., 2001. [Economic spaces and industrial innovative milieus in the region of Berguedà \(Spain\) \(Espais econòmics i milieus innovatius industrials a la comarca del Berguedà\)](#). *Documents d'Anàlisi Geogràfica* , 38 , pp. 33-53.
17. Pallares-Barbera, M., et al., 2000. [Industrial embeddedness and innovative milieu in the Berguedà County \(Spain\). \(Incrustación industrial y medio innovador en la comarca del Berguedà\)](#). In *Innovación, pequeña empresa y desarrollo local en España*. Madrid. Madrid: Civitas, pp. 195-210.

Programari

Cap.

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PCAM) Pràctiques de camp	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt